

5. SUSRET SVEĆENIKA BOSNE I HERCEGOVINE

Livno, 1. lipnja 2022.

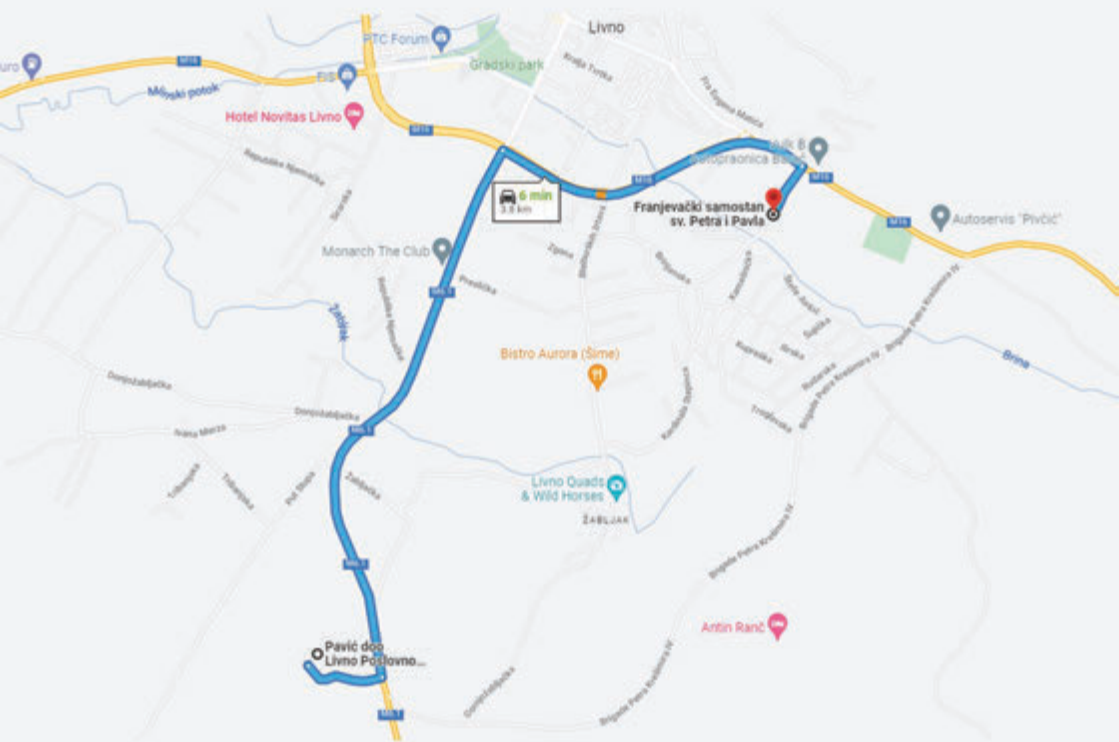

Za sinodalnu Crkvu
zajedništvo | sudjelovanje | poslanje

Lokacija

*Franjevački samostan sv. Petra i Pavla
Gorička, Livno 80101*

IZDAJE:

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine - www.bkbih.ba

UREDIO:

Organizacijski odbor za pripremu 5. Susreta svećenika BiH

TEHNIČKA PRIPREMA:

Katolička tiskovna agencija BK BiH - www.ktabkbih.net

PROGRAM SUSRETA

- Pozdrav

gvardijan fra Pere Kuliš

- Treći čas

predvodi biskup banjolučki mons. Franjo Komarica

- Predavanje na temu svećeništva

rektor don Đulijano Trdić

- Priprava za ispovijed

profesor fra Stipo Kljajić

- Pristup sakramentu pomirenja

- 12.00 sati - Euharistijsko slavlje

predvodi predsjednik BK BiH mons. Tomo Vukšić, nadbiskup metropolit vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH; propovijeda pomoćni biskup banjolučki mons. Marko Semren

- Zajednički objed i druženje u restoranu *Pavić doo Livno*

Poslovno Trgovački Centar na prvom katu (vidi mapu lijevo)

UVODNA RIJEČ

„SVE IMAMO U KRISTU. KRIST JE NAMA SVE!“
(sv. Ambrozije)

Poštovana braćo svećenici!

Ove se godine po peti put susreću svećenici iz svih biskupija Bosne i Hercegovine i šire. Radostan sam što vas mogu pozdraviti u svojstvu predsjednika Vijeća za kler Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i izreći zahvalu svima vama koji ste došli na ovaj susret, pokazujući na taj način važnost međusobnih susreta i povezanosti.

Ovaj susret posvećujemo svom identitetu - svećeništvu.

Kao svećenici, želimo najprije sebi posvijestiti da smo svi mi pripadnici svetog izabranog Božjeg naroda, zaogrnuti kraljevskim, svećeničkim dostojanstvom. Tim dostojanstvom je Isus Krist odjenuo sve krštenike, da u tom dostojanstvu stojimo pred njim i prinosimo žrtvu „živu i svetu“.

Međutim, od mnoštva učenika Isus je izabrao dvanaestoricu i pozvao ih imenom. Apostoli su u prvoj Crkvi po nalogu i snagom Duha Božjega postavljali biskupe i prezbitere.

Čemu svećenici danas? Može li se danas postati svećenik, kad se ponekad osjeća da sve manje ljudi traži i treba svećenike? Tako se mnogi danas s pravom pitaju, pa i u Crkvi.

I današnji svijet treba svećenike. Isus Krist treba i želi svećenike koji će nastaviti njegovo spasenjsko djelo za ljude. Upravo tu činjenicu svjedočimo mi svećenici, koji pokušavamo živjeti iz odnosa s Kristom i svojim životom pokazujemo ono što je sveti biskup Ambrozije govorio: „Sve imamo u Kristu. Krist je nama sve!“

Isus Krist nam, doduše, ne nudi posebnu čast, nego nas poziva da budemo sluge, oni koji će umornoj braći i sestrama prati noge, izranjene od hoda bespućima ovoga svijeta, u potrazi za smislom života.

Svatko od nas u svome srcu čuva onaj prvi, početni susret s Isusom, kad je u dubini svoga srca čuo Isusov glas da krene za njim. Nasljedovanje Isusa i svećenički život uključuje svakodnevno ustajanje iz našeg osrednjeg života, iz našeg grijeha, iz naših kašnjenja. Papa Franjo često naglašava da želi da budemo „Crkva u izlasku“. „Crkva u izlasku“ nije toliko povezana s fizičkom kondicijom, nego s nutarnjom žurbom koja je tipična za one koji vole, koja nas pokreće na izlaženje iz nas samih i nosi nas prema drugome. Svećenik je poslan i pozvan vjernike voditi i odgajati za Isusa Krista, ne za sebe; poslan je i pozvan odgajati ih da se bore protiv sebičnosti i da osobno dobro i zadovoljstvo ne suprotstavljaju dobru Crkve i zajedništva. Svećenik je poslan i pozvan ne prilagođavati događaje i okolnosti svojoj volji, nego sebe i druge učiti traženju Božje volje.

Ako želimo slijediti Krista, moramo iz dana u dan „ustajati“ i krenuti za njim, slijediti njegov korak i paziti da ga ne izgubimo iz vida. Sve ostalo nam može pomutiti vid i dovesti nas u slijepu ulicu naše sebičnosti, našeg odnosa prema Bogu, Crkvi i prema braći i sestrama kojima smo poslani služiti.

Vjerujem i nadam se da će nam i ovaj susret pomoći u otkrivanju pravog svećeničkog identiteta i dati novi poticaj u ostvarivanju poslanja.

U tom duhu na svakoga od vas osobno zazivam obilje Božjeg blagoslova i molim zagovor Blažene Djevice Marije, Majke Crkve i Majke svećenika.

Mostar, 24. svibnja 2022.

✠ Petar Palić

mostarsko-duvanjski biskup

apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski

predsjednik Vijeća za kler BK BiH

GOVOR PAPE FRANJE SUDIONICIMA SIMPOZIJA "O FUNDAMENTALNOJ TEOLOGIJI SVEĆENIŠTVA"

Dvorana za audijencije Pavao VI., 17. veljače 2022.

Draga braćo, dobar dan!

Zahvaljujem za priliku da s vama podijelim ovo razmišljanje koje izvire iz onoga što mi je Gospodin postepeno davao spoznati kroz ovih više od 50 godina svećeništva. Ne želim iz ovog zahvalnog sjećanja isključiti one svećenike koji su mi od moga djetinjstva svojim životom i svjedočenjem pokazivali što znači odražavati lice Dobrog Pastira. Razmatrajući što bih trebao iznijeti o životu svećenika danas zaključio sam da je najbolje iznijeti svjedočenje koje sam tokom godina primao od brojnih svećenikâ. Ovo što nudim plod je razmišljanja o njima, ističući i promatrajući kakva su im svojstva davala posebnu snagu, radost i nadu u njihovu pastoralnom poslanju.

U isto vrijeme trebam također govoriti o onoj braći svećenicima koje sam morao pratiti zato što su bili izgubili žar prve ljubavi pa im je služba postala neplodna, ukočena i skoro besmislena. Svećenik u svome životu proživljava različite trenutke. Osobno sam prošao kroz različite prilike i trenutke pa sam "mozgajući" poticaje Duha ustanovio da mi je ostajao određeni mir u nekim situacijama kušnje, teškoća i klonuća. Svjestan sam da se o svećeništvu može puno govoriti i teoretizirati, ali danas želim s vama podijeliti ovaj "mali podsjetnik" kako bi današnji svećenik, što god on proživljavao, mogao živjeti mir i plodnost koju Duh želi darovati. Ne znam jesu li ove misli "labuđi poj" moga svećeništva, ali vam mogu garantirati da dolaze iz moga iskustva. Govorim o onome što sam doživio, nikakvu teoriju.

Živimo u vremenu koje traži ne samo da doživljavamo promjene nego da ih svjesno prihvaćamo uviđajući kako je naše vrijeme doba epohalnih promjena – što sam isticao više puta. Ako smo u to

sumnjali, Covid je to vrlo zorno pokazao, jer je navala Covida mnogo više od zdravstvenog pitanja, mnogo više od prehlade.

S izazovom promjena možemo se sučeljavati na više načina. Problem je što mnoge akcije i mnogi stavovi mogu biti korisni i dobri, ali svi ne odišu Evandjeljem. U ovome je čvor, promjene i akcije koje imaju ili nemaju miris Evandjelja, a to treba razabirati. Na primjer, tražiti ustaljene oblike koji su često usidreni u prošlosti i koji nam "garantiraju" određenu zaštitu od rizika, bježeći u svijet ili neko društvo koje više ne postoji (ako je ikada postojalo) kao da je takav ustaljeni red sposoban okončati sukobe što nam ih iznosi povijest. To je kriza vraćanja unatrag radi skrivanja.

Drugi stav može biti pretjerani optimizam – "sve će biti dobro" – istrčavati naprijed bez razabiranja i bez nužnih odluka. Takav optimizam vodi u zapostavljanje rana te transformacije, ne prihvaća napetosti, složenosti i podvojenosti sadašnjeg vremena i "posvećuje" posljednju novost kao ono što je zaista zbiljsko, prezirući tako mudrost starine. (Postoje dvije vrste bijega: stav najamnika koji vidi kako vuk dolazi pa bježi: bježi u prošlost ili u budućnost). Nijedan od takvih stavova ne donosi zrela rješenja. Konkretnost sadašnjosti, tu se trebamo zaustaviti, na konkretnosti sadašnjosti.

Meni se sviđa stav koji se temelji na prihvaćanju stvarnosti s povjerenjem koje je usidreno u mudroj i živoj Tradiciji i u živoj Crkvi koja smije isploviti na pučinu *bez straha*. Osjećam da nas Isus u ovom povijesnom trenutku poziva da "izvezemo na pučinu" (usp. Lk 5,4) s pouzdanjem da je on Gospodar povijesti te da ćemo pod njegovim vodstvom moći razabirati krajolik kojim nam je ploviti. Naše spasenje nije "askeza", laboratorijski proizvod ili bestjelesni spiritizam, jer uvijek postoji napast gnosticizma koja se pojavljuje i danas. *Razabirati volju Božju* znači učiti tumačenje zbilje Gospodinovim očima, bez izbjegavanja onoga što se našim ljudima događa ondje gdje žive, bez tjeskobe koja traži rješenje u brzom i umirujućem izlasku što ga nudi ideologija povratka ili unaprijed spremljenog odgovora, jer je nesposobna nositi se s veoma teškim i

mračnim trenucima naše povijesti. Ta dva puta odvela bi nas u nijekanje povijesti Crkve "koja je slavna upravo zato jer je povijest satkana od žrtava, nade, svakodnevnog borbe, života utrošenog u služnje, postojanosti u napornom radu" (Ap. pob. *Evangelii gaudium*, 96).

U takvom kontekstu i svećenički život osjeća izazov, čemu je simptom kriza zvanja koja na različitim mjestima pogađa naše zajednice. Međutim, ipak je točno da je uzrok tome zarazno pomanjkanje apostolskog žara u zajednicama, jer one ne oduševljavaju niti pobuđuju privlačnost. To su zajednice koje su na pr. funkcionalne, dobro organizirane, ali bez oduševljenja. Sve je na mjestu, ali nedostaje žar duha. Ondje gdje postoji život, revnost, volja za donošenjem Krista drugima niču prava zvanja. Čak i u župama gdje svećenici nisu odviše zauzeti ni radosni postoji bratski i gorljivi život zajednice koja budi želju za potpunim posvećenjem Bogu i evangelizaciji, posebice ako takva zajednica ustrajno moli za zvanja te ima hrabrosti predlagati mladima put posebnog posvećenja. Kad podlegnemo funkcionalizmu, pastoralnoj organizaciji – svemu tome i samo tome – to nikako ne privlači. Ondje pak gdje postoji svećenik ili kršćanska zajednica s kršćanskom i krsnom revnošću nastaje privlačnost novih zvanja.

Život svećenika prvenstveno je povijest spasenja kod jednog krštenika. Kardinal Ouellet iznio je razliku između ministerijalnog i krsnog svećeništva. Ponekad zaboravljamo krštenje pa svećenik postaje funkcija, a taj funkcionalizam je opasan. Nikada ne smijemo zaboraviti da je svaki poziv specifičan, uključivši i poziv na ređenje, jer je ispunjenje krštenja. Postoji sve veća napast živjeti *svećeništvo bez krštenja* – a ima svećenika "bez krštenja" – to jest bez sjećanja da je svetost naš prvotni poziv. Biti sveti znači suobličiti se s Isusom te omogućavati da naš život sliči njegovu (usp. Fil 2,15). Samo kada nastojimo ljubiti kao što je Isus ljubio i mi činimo vidljivim Boga i tako ostvarujemo svoj poziv na svetost. Sveti Ivan Pavao II. s pravom nas je podsjetio da "svećenik poput Crkve treba rasti u svijesti o vlastitoj potrebi da bude evangeliziran" (Ap.

postsinodalna pob. *Pastores dabo vobis* od 25. ožujka 1992., 26). Usudiš li se reći kojem biskupu ili kojem svećeniku da trebaju biti evangelizirani – ne shvaćaju. To je drama koja se danas događa.

Ovoj vrsti razabiranja podvrgava se svako specifično zvanje. Naš poziv je prvenstveno odgovor Onome koji nas je prvi zavolio (usp. 1 Iv 4,19). To je izvor nade jer i u krizi Gospodin ne prestaje ljubiti a time i pozivati. Svatko od nas to može posvjedočiti, jer nas je jednoga dana našao Gospodin ondje gdje smo bili i onakve kakvi smo bili, u kontradiktornim sredinama i obiteljskim složenostima. Volim uvijek iznova čitati Ez 16 te se ponekad poistovjetiti: Gospodin me pronašao ovdje i ovakvoga i poveo me naprijed... To ga ipak nije omelo da po svakome od nas piše povijest spasenja. Tako je bilo od početka – uzmimo Petra i Pavla, Mateja, da spomenem neke. Gospodin ih je izabrao ne zato što su bili savršeni, nego što mu je konkretno bilo stalo do svakoga od njih. Svaki od nas, zadržavajući vlastitu ljudskost, vlastitu povijest, vlastita svojstva, ne treba se pitati da li je odgovor na poziv ugodan ili ne nego da li u savjesti taj poziv u nama raspiruje onaj potencijal ljubavi koju smo primili na dan svoga krštenja.

U ovom razdoblju promjena trebamo se sučeliti s mnogim pitanjima i kušnjama koje dolaze. U ovom svome intervenciju želim se jednostavno zadržati što osjećam kao odlučno za život svećenika danas, držeći se onoga što kaže Pavao: »U njemu – to jest u Kristu – je sva građevina povezana i raste u hram svet u Gospodinu« (Ef 2,21). Da raste "povezana" znači rasti u skladnosti, a rast u skladnosti može providjeti samo Duh Sveti kako kaže tako lijepa definicija sv. Bazilija: *Ipse harmonia est* u broju 38 Traktata o Duhu Svetome. Stoga sam uvidio da svaka građevina treba čvrste temelje kako bi se održala. Zato želim govoriti o stavovima koji nas podržavaju kao svećenike. Već ste čuli za te stavove ali ih želim ponoviti još jednom: četiri nosiva stupa našeg svećeničkog života koje ćemo nazvati "četiri bliskosti" jer nasljeđuju sam Božji "stil" koji je bitno stil bliskosti (usp. Pnz 4,7). On se ovako predstavlja narodu: "Koji je to narod tako velik da bi mu bogovi bili tako blizu

kao što je Gospodin, Bog naš, nama kad god ga zazovemo?" Božji stil je bliskost, i to posebna bliskost, nježna i puna sućuti. Tri riječi koje definiraju svećenički život, kao i život svakog kršćanina zato što polaze od Božjeg stila, su: bliskost, samilost i nježnost.

Spominjao sam ih i prije, ali bih o njima želio danas opširnije raspravljati jer je svećenicima više od recepata i teorija potreban konkretni alat kojim će se sučeljavati sa svojom službom, sa svojim poslanjem i svojom svagdašnjicom. Sveti Pavao poticao je Timoteja da oživljuje dar primljen polaganjem ruku koji nije duh bojažljivosti nego snage, ljubavi i razbora (usp. 2 Tim 1,6-7). Vjerujem da ta četiri stupa, te četiri "bliskosti" o kojima ću sada govoriti mogu praktično i s nadom pomagati da oživljavamo dar i plodnost koji su nam jednom obećani da održavamo na životu taj dar.

Najprije bliskost s Bogom. Radi se o četiri bliskosti, a prva je bliskost s Bogom.

Bliskost s Bogom

Prvo bliskost s Bogom koji je Gospodar bliskosti. Ivanovo Evanđelje govori o "ostajanju": »Ja sam trs, vi loze. Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo roda. Uistinu, bez mene ne možete učiniti ništa. Ako tko ne ostane u meni, izbace ga kao lozu i usahne. Takve onda skupe i bace u oganj te gore. Ako ostanete u meni i riječi moje ostanu u vama, štogod hoćete ištite i bit će vam« (Iv 15,5-7).

Svećenik je prvenstveno pozvan da njeguje tu bliskost, intimnost s Bogom pa će iz toga odnosa moći uzimati svu snagu potrebnu za svoju službu. Odnos prema Bogu "nakalamljeva nas" na njega i čini nas plodnima, čini naše djelovanje plodnim. Bez značajnog odnosa s Gospodinom naša je služba osuđena na besplodnost. Bliskost s Isusom, dodir s njegovom Riječju omogućuje nam da svoj život sučeljavamo s njegovim te učimo ne smučivati se ničim što nam se događa, braniti se od "smutnja". Poput Učitelja, doživljavat ćete radost i svadbenu gozbu, čudesa i ozdravljenja, umnoženja kruhova i počinke. Bit će trenutaka u kojima će nas ljudi hvaliti, ali će dolaziti i časovi nezahvalnosti, odbacivanja, sumnjičenja i

osamljenosti tako da ćemo morati govoriti: »Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?« (Mt 27,46).

Bliskost s Isusom poziva nas da ne podliježemo strahu u nekome od ovakvih časova – ne zato što smo jaki nego što gledamo u Njega, uz Njega prianjamo, Njemu vapimo: "Ne dopusti, Gospodine da padnem u napast! Učini da shvatim kako proživljavam važan trenutak svoga života i da si ti sa mnom kako bi iskušao moju vjeru i moju ljubav" (C. M. Martini, *Incontro al Signore Risorto*, 105). Ova bliskost s Bogom ponekad dobiva oblik bitke, jer se radi o bitki s Gospodinom posebno u trenucima kada svećenici najviše osjećaju njegovu odsutnost iz svog život ili iz života onih koji su im povjereni. Boriti se cijelu noć i tražiti njegov blagoslov (usp. Post 32,25-27) postat će izvor života za mnoge. Ponekad je to borba. Govorio mi je jedan mladi, svećenik koji radi ovdje u Kuriji te ima težak posao održavati red na jednom mjestu, da se vraća umoran ali se odmara prije polaska u krevet pred Gospom uz krunicu u rukama. Ima potrebu za tom bliskošću – jedan kurijalac, službenik Vatikana. Ljudi oštro kritiziraju osoblje Kurije, ponekad s pravom, ali ja mogu posvjedočiti da ovdje zaista ima svetaca.

Početak mnogih svećeničkih kriza je upravo pomanjkanje molitve a to je pomanjkanje intimnosti s Gospodinom, smanjivanje duhovnog života na čisto prakticiranje religije. Na to želim ukazati također u formaciji, jer je jedna stvar duhovni život a druga religijska praksa. "Kako je tvoj duhovni život?" – "Prilično dobro, jer obavljam jutarnje razmatranje, molim krunicu, molim brevijar koji je neke vrste 'punica', molim časoslov.. . Sve obavljam!" Međutim, to je prakticiranje religije. Kako je zaista tvoj duhovni život? Sjećam se važnih trenutaka u svom životu kada mi je ta bliskost s Gospodinom bila presudna za ustrajnost, jer me podržavala u mojim mračnim trenucima. Bez intimne molitve, duhovnog života, konkretne bliskosti s Bogom po slušanju njegove Riječi, slavljenju euharistije, tišini klanjanja, izručenju Mariji, mudrom praćenju jednoga vođe, sakramentu pomirenja... Bez tih

konkretnih "bliskosti" svećenik je u izvjesnom smislu samo umorni najamnik koji nema milosnih darova Gospodinovih prijatelja. U jednoj biskupiji volio sam pitati svećenike koji su mi pripovijedali o svojim poslovima: "Reci mi, kako odlaziš u krevet?" Nisu razumjeli. Ponavljao sam: "Reci mi zaista kako odlaziš u krevet?" – "Dolazim umoran, uzmem nešto za jelo i odlazim u krevet, a pred krevetom je televizija..." – "Bravo! A ne zaustavljaš se pred Gospodinom da mu barem zaželiš laku noć?" To je problem – pomanjkanje bliskosti. Normalan je umor na poslu te polazak na počinak i gledanje televizije – što je dopušteno – ali bez Gospodina, bez te bliskosti. Takav je izmolio krunicu, izmolio časoslov, ali bez intimnosti s Gospodinom. Nije osjećao potrebu reći Gospodinu: "Zbogom do sutra, hvala za sve!" Te male geste pokazuju stavove svećeničke duše.

Veoma često, na primjer, svećenici obavljaju molitvu samo kao dužnost; zaboravljamo da se prijateljstvo i ljubav ne mogu postići držanjem izvanjskih odredbi nego temeljnim odabirom našega srca. Svećenik koji moli ostaje u korijenu kršćanin koji je do dna shvatio dar primljen na krštenju. Svećenik koji moli je sin koji se stalno sjeća da je sin i da ima Oca koji ga ljubi. Svećenik koji moli je sin koji njeguje bliskost s Gospodinom.

Međutim, sve ovo je teško ako nismo naviknuli izdvajati trenutke tišine tokom dana. Ako ne znamo s Martom odložiti "radove" te s Marijom učiti "stajati". Teško nam je odreći se aktivizma koji puno puta može biti bijeg, jer kad prestanemo trčkarati odmah osjećamo ne mir nego neku vrstu praznine. A da izbjegnemo taj osjećaj, nismo spremni usporiti. Rad tada postaje zabava da izbjegnemo rastuženost. Ipak, rastuženost može pomalo postati susretište s Bogom. Upravo prihvaćanjem tuge koje dolazi iz šutnje, iz posta od posla i govorenja, iz hrabrosti da se iskreno ispitamo sve dobiva svjetlost i mir što se više ne temelje na našoj snazi i našim sposobnostima. Trebamo naučiti kako ćemo dopuštati Gospodinu da svoje djelo nastavlja u svakome od nas te da "obreže" sve što je neplodno, sterilno i škodljivo za naš poziv. Ustrajati u

molitvi znači ne samo ostati vjerni određenoj praksi: to znači ne pobjeći upravo kada nas molitva vodi u pustinju. Odlazak u pustinju vodi nas u intimnost s Bogom uz uvjet da ne bježimo ili ne tražimo izgovore za izbjegavanje toga susreta. Po proroku Hošei govori Gospodin svome narodu: »Odvest ću je u pustinju i njenu progovorit' srcu« (2,16). Ovo se treba pitati svećenik: da li je sposoban pristati na odvođenje u pustinju. Duhovni vođe koji prate svećenike trebaju shvatiti i pomoći im da postavljaju to pitanje: jesi li spreman dopustiti da pođeš u pustinju? Ili odmah ideš u oazu televizije ili nečega drugoga?

Bliskost s Bogom dopušta svećeniku da uđe u dodir s onim što nas boli u srcu, što nas – ako prihvatimo – razoružava do otvaranja susretu. Molitva koja poput vatre rasplamsava svećenički život je vapaj slomljena i ponižena srca koji Gospodin ne prezire, kako nam govori Riječ (usp. Ps 50,19). Nadalje: »Pravednici zazivaju i Gospodin ih čuje, izbavlja ih iz svih tjeskoba. Blizu je Gospodin onima koji su skršena srca, klonule duše spašava« (Ps 34,18-19).

Svećenik treba imati srce dovoljno "prošireno" za bol naroda koji mu je povjeren te u isto vrijeme poput stražara najavljujivati zoru Božje milosti koja se očituje upravo u tom bolu. Grliti, prihvaćati i prikazivati vlastitu bijedu pred Gospodinom je najbolja škola za stupnjevito otvaranje prema svojoj bijedi i patnji koju susreće svakoga dana u svojoj službi sve dotle da on postane suobličen Kristovu srcu. A to će pripremiti svećenika za još jednu bliskost, za bliskost s narodom Božjim. U bliskosti s Bogom svećenik raste u bliskosti s njegovim narodom. I obratno: u bliskosti s narodom Božjim živi i bliskost s njegovim Gospodinom. Posebno me privlači što je bliskost s Bogom prva zadaća biskupâ, jer nakon što su apostoli "pronašli" đakone, Petar je protumačio zadaću apostola rekavši: »A mi (biskupi) ćemo se posvetiti molitvi i posluživanju Riječi« (Dj 6,4). To znači da je prva zadaća biskupa moliti, a dužnost moljenja treba preuzeti i svećenik.

Ivan Krstitelj je rekao: »On treba da raste, a ja da se umanjujem« (Iv 3,30). Intimnost s Bogom omogućuje sve ovo, jer u

molitvi doživljavamo da smo veliki u njegovim očima pa tada više nije problem za svećenike koji su bliski s Gospodinom postati maleni u očima svijeta. Tu, u toj bliskosti više ne zadaje strah nastojanje da se suobličimo Raszpetom Isusu, kako je od nas zatraženo u obredu svećeničkog ređenja, što je veoma lijepo ali mi to često zaboravljamo.

Prelazimo na drugu bliskost a ovaj dio bit će kraći od prvoga.

Bliskost s biskupom

Ova druga bliskost dugo je bila razumijevana samo jednostrano. Vrlo često smo kao Crkva davali poslušnosti tumačenje koje je daleko od Evanđelja, a činimo to i danas. Poslušnost nije tek disciplinska oznaka nego najjače svojstvo veze koja nas povezuje u zajednicu. U ovom slučaju, pokoravati se biskupu je učenje slušanju i podsjećanje da nitko od nas ne može tvrditi kako zna volju Božju te da tu volju uočavamo samo razabiranjem. Stoga je poslušnost slušanje volje Božje koja se razabire upravo povezanošću. Takav stav slušanja omogućuje da sazrije ideja kako nitko nije počelo i temelj života, ali je nužno da se svaki sučeljava s drugima. Ova logika bliskosti – u ovom slučaju s biskupom, ali vrijedi i za druge – omogućuje da raskidamo svaku napast zatvaranja i samoopravdanja te da ne živimo kao "samci" ili "neženje". Kada se svećenici neprestano zatvaraju, zapadaju u život "neženja" sa svim nastranostima "neženja", a to nije dobro. Ova nas bliskost za razliku od toga poziva da slušamo druge kako bismo pronalazili put koji vodi istini i životu.

Biskup nije školski nadzornik ili kontrolor, nego otac koji bi trebao nuditi takvu bliskost. Biskup se treba tako ponašati jer bi inače udaljavo svećenike ili bi u svoju blizinu pripuštao samo ambiciozne. Tkogod bio biskup, ostaje za svakog svećenika i svaku partikularnu Crkvu poveznica koja pomaže razabirati volju Božju. Međutim, ne smijemo zaboraviti da sâm biskup može biti sredstvo tog razabiranja samo ako osluškuje stvarnost svojih svećenika i svetog Božjeg naroda koji mu je povjeren. U pobudnici *Radost evanđelja* napisao sam: "Trebamo se vježbati u umijeću slušanja

koje je nešto više od onoga što čujemo svojim osjetilom sluha. U komunikaciji s drugim, naime, slušanje je prije svega sposobnost srca koja omogućuje onu blizinu bez koje nema pravog duhovnog susreta. Slušanje nam pomaže naći prikladnu gestu i riječ koja pokazuje da nismo tek puki promatrači. Jedino tim slušanjem punim poštovanja, slušanjem u kojem smo sposobni uživjeti se u svijet drugog čovjeka i s njim suosjećati, moguće je pronaći putove koji vode do istinskog rasta, i moguće je kod drugoga probuditi želju za kršćanskim idealom, želju da se potpuno odgovori na Božju ljubav i težnju da ono što je Bog posijao urodi sve većim plodom" (br. 171).

Nije slučajno da zlo, radi razaranja plodnosti djelovanja Crkve, nastoji potkopati veze koje nas ujedinjuju i čine ustrajnim. Obrana svećenikovih veza s partikularnom Crkvom, s institucijom kojoj pripada i s njegovim biskupom čini svećenički život vjerodostojnim i sigurnim. Braniti veze! Poslušnost je temeljni odabir prihvaćanja onoga koji nam je postavljen na čelo kao konkretni znak Crkve koja je sveopći sakrament spasenja. Poslušnost može biti sučeljavanje, slušanje te u nekim slučajevima prijeći u napetost ali ne u raskid. To nužno traži da svećenici mole za biskupe te iznose svoje mišljenje mudro, s poštovanjem, hrabro i iskreno. Od biskupa također traži poniznost, sposobnost slušanja, autokritike i prihvaćanja pomoći. Ako uspijemo sačuvati tu povezanost, sigurno ćemo kročiti naprijed.

Smatram da je ovo dovoljno o bliskosti s biskupom.

Bliskost s drugim svećenicima

Ovo je treća bliskost; nakon bliskosti s Bogom i bliskosti s biskupima dolazi bliskost sa svećenicima. Upravo iz zajedništva s biskupom otvara se treća bliskost koja je bratstvo. Isus se očituje ondje gdje su braća spremna na međusobnu ljubav: »Gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima« (Mt 18,20). Kao što nam se ne može nametnuti izvana poslušnost, tako se ne može nametnuti ni bratstvo. Bratstvo znači namjerni odabir da težimo za svetošću zajedno s drugima a ne osamljeni, da budemo sveti s drugima. Jedna afrička poslovice koju sigurno poznajete

ističe: "Ako želiš ići brzo, idi sam; ako želiš stići daleko, putuj s drugima!" Ponekad izgleda da je Crkva spora – što jest istina – ali volim razmišljati kako je sporost vrлина onih koji su odlučili putovati bratski. I kad pratimo najslabije, uvijek je to bratstvo.

Bratstvu je svojstvena ljubav. Sveti Pavao ostavio nam je u Prvoj poslanici Korinćanima jasan opis ljubavi (gl. 13) te nam je u izvjesnom smislu naznačio za čim bratstvo treba težiti. Iznad svega trebamo naučiti *strpljivost* a to je sposobnost slušati druge, nositi njihov teret, na neki način trpjeti s njima. Suprotnost od strpljivosti je ravnodušnost, razdvojenost u odnosu na druge koju postavljamo kako ne bismo bili uvučeni u njihov život. Mnoge svećenike izjeda drama usamljenosti, jer se osjećaju sami. Moguće je smatrati se nedostojnima strpljivosti i pozornosti. Dapače, izgleda da od drugoga dolazi osuda, ne dobro, ne *dobrohotnost*. Drugi je nesposoban uživati u dobru koje nam se događa u životu ili ni ja nisam za to sposoban kada vidim dobro u životu drugih. Ova nesposobnost uživati u dobru drugog i drugih je *zavist* – ovo želim naglasiti – koja silno muči naše krugove i koja je zapreka pedagogiji ljubavi, ne tek grijeh koji bi trebalo ispovijedati. Grijeh je krajnja stvar; to je stav zavidnika. Zavist je veoma prisutna u svećeničkim zajednicama. Riječ Božja govori nam da je to razorni stav, jer je po zavisti grijeh ušao u svijet (usp. Mudr 2,24). To su vrata za razaranje. Trebamo o tome jasno govoriti, jer u našim prezbiterijima postoji zavist. Nisu svi zavidni, to nikako; međutim postoji zorna napast zavisti. Budimo pozorni, jer iz zavisti dolazi ogovaranje.

Da bismo se osjećali dijelom zajednice ili "skupine" nije potrebno stavljati maske koje će nas činiti privlačnijima. Što znači da nemamo potrebe *hvalisati se* niti *napuhivati se* ili još gore, zauzimati nasilne stavove *uskraćujući poštovanje* prema onima oko nas. Postoje također klerikalni oblici *nasilništva*. Ako se neki svećenik ima čime *hvastati* to je milosrdni dar od Gospodina. Trebao bi znati svoj grijeh, vlastitu bijedu i vlastite granice jer doživljava da je više obilovala ljubav ondje gdje je obilovao grijeh

(usp. Rim 5,20). Neka mu to bude prva dobra vijest. Svećenik koji je toga svjestan nije i ne može biti zavidan.

Bratska ljubav *ne traži vlastiti interes*, u ogorčenosti ne dopušta prostor *srdžbi*, kao da me brat koji stoji uz mene nečega lišio. Kada susrećem drugoga, spreman sam *ne sjećati se stalno nanesenog zla* i ne dopuštam da to postane jedini kriterij prosuđivanja, čak do *radovanja nad nepravdom* kada se radi upravo o onome koji mi je nanio patnju. Prava ljubav *raduje se istini* tako da smatra teškim grijehom protiv istine i dostojanstva braće uzvraćati ogovaranjem, podcjenjivanjem i ocrnjivanjem. Izvor je u zavisti tako da ogovaranjem sebi krčimo prolaz do nekog položaja. To je veoma žalosno. Kada odavde tražimo informacije radi imenovanja nekoga biskupom, puno puta dobivamo odgovore zaražene zavišću. To je bolest naših prezbiterija. Toliki od vas ste odgojitelji u bogoslovnim sjemeništimama i imajte to na pameti.

Ipak ne smijemo nikada povjerovati da je bratska ljubav utopija niti uobičajena fraza za buđenje dobrih osjećaja, prigodnih riječi ili umirujućeg govora. Ne! Svi znamo kako može biti teško živjeti u zajednici – ili svećeničkoj kući –, a jedan je svetac govorio: "Zajednički život je moja pokora". Zaista je teško dijeliti svagdašnjicu s onima koje smo odabrali za svoju braću. Ako bratsku ljubav ne želimo činiti sladunjavom, razvodnjavati je ili umanjivati, ona je "veliko proroštvo" koje smo pozvani živjeti u današnjem društvu odbacivanja. Volim razmišljati o ljubavi kao "vježbalištu duha" gdje se dan za danom sučeljavamo sa sobom i imamo toplomjer za naš duhovni život. Proroštvo o bratskoj ljubavi živi i danas i potrebni su mu navjestitelji; potrebne su mu osobe koje su svjesne svojih granica i teškoća što iskrsavaju a ipak dopuštaju da ih takne, privlači i pokreće riječ Gospodnja: »Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge« (Iv 13,35).

Za prezbitere bratska ljubav ne ostaje zatvorena u malenoj skupini nego dobiva izraz u pastoralnoj ljubavi (usp. Postsinodalnu pobudnicu *Pastores dabo vobis*, 23) te nadahnjuje da je konkretno

živimo u poslanju. Možemo reći da ljubimo samo ako naučimo izražavati ljubav na način kako opisuje Pavao. Samo onaj koji teži za ljubavlju ostaje siguran. Tko živi s Kajinovim sindromom, uvjeren da ne može ljubiti zato što stalno drži da nije ljubljen, vrednovan, praćen dužnim promatranjem, u konačnici stalno živi kao lutalica, ne osjećajući se nikada kod kuće i upravo je zato izloženiji zlu: sebi i drugima čini zlo. Stoga ljubav među prezbiterima ima funkciju čuvanja, čuvanja sebe i drugih.

Želim također dodati da ondje gdje funkcionira svećenička ljubav, bliskost među prezbiterima, postoje veze pravog prijateljstva, tu je također moguće s više vedrine živjeti celibat slobodno odabrani. Celibat je dar koji čuva latinska Crkva, ali je to dar kojemu kao sredstvu posvećenja trebaju zdravi odnosi, veze pravog poštovanja i pravoga dobra kojima je korijen Krist. Bez prijatelja i molitve celibat može postati nepodnošljivi teret i protusvjedočanstvo samoj ljepoti svećeništva.

Sada dolazimo do četvrte i posljednje bliskosti, bliskost s Božjim narodom, s vjerničkim narodom Božjim. Dobro će biti da pročitamo *Lumen gentium*, brojeve 8 i 12.

Bliskost s narodom

Puno sam puta naglašavao kako je odnos prema svetom narodu Božjem za svakoga od nas ne samo dužnost i nego i milost. "Ljubav prema ljudima duhovna je snaga koja potpomaže susret u punini s Bogom" (*Evangelii gaudium*, 272). To je razlog zašto je mjesto svakog svećenika među ljudima, u bliskom odnosu s narodom.

U *Evangeliii gaudium* naglasio sam: "Da bismo bili istinski blagovjesnici, trebamo također razviti duhovni osjećaj kako bismo ostali blizu života naroda i otkrili ono što postaje izvor veće radosti. Poslanje je istodobno velika ljubav prema Isusu i velika ljubav prema njegovu narodu. Kada stojimo pred Isusom raspetim, prepoznajemo svu njegovu ljubav koja nam daje dostojanstvo i podupire nas, međutim istodobno – ako nismo slijepi – počinjemo opažati da se taj Isusov pogled, pun ljubavi i žara, širi kako bi obuhvaćao sav njegov narod. Tako otkrivamo kako se on želi

poslužiti nama da dođe bliže svomu ljubljenu narodu. Stavlja nas usred naroda i poziva nas narodu; bez te pripadnosti nije moguće shvatiti naš najdublji identitet" (br. 268). Svećenički identitet ne može se razumjeti bez pripadanja svetom i vjernom narodu Božjem.

Uvjeren sam da je za novo razumijevanje svećeničkog identiteta važno živjeti usku povezanost sa zbiljskim životom ljudi, uz njih, bez ikakvog puta za bježanje. "Pokatkad smo u napasti da budemo ona vrsta kršćana koja se drži na pristojnoj udaljenosti od Gospodinovih rana. Ali Isus želi da dotaknemo ljudsku bijedu, da dotaknemo ispaćeno tijelo drugih. Čeka da prestanemo tražiti ona osobna i zajednička skloništa koja nam omogućuju da se držimo podalje od vrtloga ljudskih drama i da umjesto toga uistinu prihvatimo susresti se s konkretnom stvarnošću drugih ljudi i upoznamo snagu njegove nježnosti. Kada to činimo, naš život postaje čudesno složna pustolovina i doživljavamo snažno iskustvo da smo narod, iskustvo pripadnosti jednomu narodu" (Isto, 270). A "narod" nije logička kategorija nego mitska; da bismo ga razumjeli trebamo mu se približavati kao što se približavamo mitskoj kategoriji.

Bliskost s Božjim narodom. Bliskost koja, obogaćena s tri "druge bliskosti" poziva i u izvjesnoj mjeri traži da pronosimo Gospodinov stil. To je stil bliskosti, sućuti i nježnosti jer može kročiti ne kao vođa nego kao Dobri Samaritanac koji prepoznaje rane svoga naroda, patnju proživljavanu u tišini, odricanje i žrtve tolikih očeva i majka da bi uzdržavali svoje obitelji. Oni također prihvaćaju posljedice nasilja, korupcije i ravnodušnosti koji nastoje ugasiti svaku nadu. Takva bliskost dopušta da zavijamo rane i proglašavamo godinu Gospodnje milosti (usp. Iz 61,2). Ključno je podsjetiti kako Božji narod treba *pastire* s Isusovim stilom a ne "klerike funkcionere". Sjetimo se toga razdoblja u Francuskoj gdje je postojao župnik Arški, ali su postojali i državni klerici nazivani "monsieur l'abbé". Narod i danas traži svoje pastire a ne državne klerike ili "profesionalce za svetinje", pastire pune sućuti i skrbi. Traži hrabre muškarce spremne da se zaustave pred izranjenim i

pruže ruku, kontemplativce koji su bliski sa svojim narodom i mogu nad ranama svijeta naviještati djelatnu snagu uskrsnuća.

Jedno od svojstava našega društva su "umrežavanja" koja ljudima donose sve veći osjećaj "siročadi". Iako smo povezani sa svime i sa svakim, nedostaje nam iskustvo pripadnosti koje je mnogo više od mrežne priključenosti. Pastir koji njeguje bliskost može okupljati zajednicu i pogodovati rastu osjećaja pripadnosti. Pripadamo svetom i vjernom Božjem narodu koji je pozvan da bude znak nastupa Božjega kraljevstva u današnjoj povijesti. Ako pastir zaluta ili se udalji raštrkat će se i ovce te postati plijen bilo kojeg i svakog vuka.

Ovakav osjećaj pripadnosti donijet će lijek protiv iskrivljivanja zvanja koje se događa kadgod mi svećenici zaboravimo da svoj život dugujemo drugima – Gospodinu i osobama koje nam on povjerava. Ovakav zaborav temelj je klerikalizma, o kojem je govorio kardinal Ouellet, i posljedica klerikalizma. Klerikalizam je izopačenje, a krutost kao još jedno izopačenje je jedan od znakova klerikalizma. Klerikalizam je izopačenje zato što se temelji na "udaljenostima". Čudno: ne na bliskosti nego na udaljenosti. Kad razmišljam o klerikalizmu, mislim također na klerikalizaciju laika, ukoliko je to promaknuće male elite oko svećenika koja izobličuje i vlastito temeljno poslanje laika (usp. *Gaudium et spes*, 44). Postoje brojni klerikalizirani laici koji ističu: "Pripadam toj udruzi; mi smo u župi, mi smo...". Napast je da se takvi klerikalizirani laici smatraju "izabranima". Sjetimo se da "moje poslanje, koje se sastoji u tome da budem usred naroda, nije dio moga života, privjesak koji mogu skinuti, nije dodatak ili tek jedan od mnogih trenutaka života. Naprotiv, to je nešto što ne mogu iščupati iz svoga bića a da ne uništim samoga sebe. Ja sam *jedna misija* na ovoj zemlji i upravo zbog toga i jesam na ovome svijetu. Moramo uvidjeti da smo duboko označeni, što više opečaćeni tim poslanjem da prosvjetljujemo, blagoslivljamo, oživljavamo, tješimo, liječimo, oslobađamo" (*Evangelii gaudium*, 273).

Želio bih povezati ovu bliskost s Božjim narodom s bliskošću prema Bogu, jer se pastirova molitva hrani i utjelovljuje u srcu Božjega naroda. Kada pastir moli, nosi znakove rana i radosti svoga puka koje u tišini prikazuje Gospodinu da ih pomaže darom Duha Svetoga. Takva je nada svakog pastira koji s pouzdanjem i neumorno radi tako da Gospodin blagoslovi njegov puk.

Sveti Ignacije uči da "dušu ne zasićuje niti zadovoljava mnogo znanja nego unutarnje osjećanje i kušanje" (*Duhovne vježbe*, Bilješke 2,4). Stoga bi bilo dobro da se biskupi i svećenici pitaju: "Kako je s mojim bliskostima?", kako proživljavam te četiri dimenzije koje se prelamaju i oblikuju moje svećeničko biće i dopuštaju mi da smirujem napetosti i neuravnoteženosti s kojima se danas moramo susretati. Ove četiri bliskosti su dobra škola za "igru na otvorenom", gdje je svećenik pozvan svoje poslanje obavljati bez straha, krutosti, sužavanja ili siromašenja. Svećeničko srce zna o bliskosti, jer najprije želi biti blizak Gospodinu. Neka Gospodin pohodi svoje svećenike u molitvi, u biskupu, u svećeničkoj subraći i u svome narodu. Neka malo pobrka i poremeti rutine, umetne nemir – kao u vrijeme prve ljubavi –, pokrene sve sposobnosti da naš puk ima život u obilju (usp. Iv 10,10). Bliskosti koje Gospodin traži nisu tek dodatno zaduženje nego njegov dar da bi naše zvanje održao živim i plodnim. To je bliskost s Bogom, bliskost s biskupom, bliskost među svećenicima te bliskost sa svetim i vjerim Božjim narodom.

Pred napašću da se zatvorimo u neizmjerne govore i rasprave o teologiji svećeništva i o teorijama što bi ono trebalo biti, Gospodin gleda u nježnosti i samilosti i nudi svećenicima koordinate po kojima žar poslanja prepoznaju i podržavaju: samilosnu i nježnu bliskost, bliskost s Bogom, s biskupom, sa svećeničkom braćom i s narodom koji im je povjeren. Radi se o bliskosti u Božjem stilu, a Bog je blizak uz sućut i nježnost.

Zahvaljujem vam za vašu bliskost i strpljivost, velika vam hvala! Svima želim dobar posao. Ja trebam poći u biblioteku jer

jutros imam puno zakazanih susreta. Molite za mene i ja ću moliti za vas. Dobar posao svima!

(S talijanskog preveo Mato Zovkić)

BROJ SVEĆENIKA KOJI DJELUJU U BOSNI I HERCEGOVINI

U četiri (nad) biskupije u Bosni i Hercegovini (Vrhbosanska, Banjolučka, Mostarsko-duvanjska i Trebinjsko-mrkanska), prema statističkim podacima od 1. lipnja 2022. živi i djeluje ukupno 553 dijecezanska i redovnička svećenika.

Biskupija/ Provincija	Ukupno svećenika	Žive na terenu biskupije/provincije
Vrhbosanska nadbiskupija	215	141
Banjolučka biskupija	29	20
Mostarsko-duvanjska biskupija	65	51
Trebinjsko-mrkanska biskupija	28	23
Franjevačka provincija Bosna Srebrena	256	201
Hercegovačka franjevačka provincija	171	105
Ukupno	764	541

Ukupan broj svećenika koji žive i djeluju na teritoriju Bosne i Hercegovine je 553

jer osim spomenutih u BiH djeluju svećenici: **Karmelićani (3), Salezijanci (4), Isusovci (3) i Dominikanci (2).**

Grkokatolički vikarijat Križevačke eparhije ima u Bosni i Hercegovini 10 župa i 6 svećenika.

Ukupan broj svećenika koji živi i djeluje na teritoriju Bosne i Hercegovine 1. lipnja 2022. jest 553 dijecezanskih i redovničkih te 6 grkokatoličkih svećenika odnosno 33 svećenika manje nego početkom lipnja 2019. godine.

**PREMINULI I ZAREĐENI SVEĆENICI
OD 5. LIPNJA 2019. DO 1. LIPNJA 2022.**

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA

2019. godina:

Preminuli nakon 5. lipnja 2019.:

1. Vlč. dr. Petar Babić – 1. kolovoza 2019.
2. Vlč. Anto Trgovčević – 8. kolovoza 2019.
3. Vlč. Pero Iljkić – 7. rujna 2019.
4. Vlč. Mijo Nikolić – 14. listopada 2019.

Zaređeni nakon 5. lipnja 2019.:

1. Vlč. Ivan Dragičević
2. Vlč. Petar Mihael (Adnan) Jašarević
3. Vlč. Stipica Lešić
4. Vlč. Štefan Marković (neokatekumenski put)
5. Vlč. Fabijan Štedul (neokatekumenski put)

2020. godina:

Preminuli:

1. Vlč. Mirko Bešlić – 17. ožujka 2020.
2. Vlč. Mato Vidić – 6. srpnja 2020.
3. Vlč. Josip Lubar – 18. srpnja 2020.
4. Vlč. Vladimir Borić – 5. rujna 2020.
5. Vlč. Augustin Lozić – 11. studenog 2020.
6. Vlč. Jakov Pavlović – 18. studenog 2020.

Zaređeni:

1. Vlč. Josip Antukić
2. Vlč. Marin Babić
3. Vlč. Vedran Ćosić
4. Vlč. Sandro Jurešić
5. Vlč. Jadranko Kurt
6. Vlč. Ante Ljulj(neokatekumenski put)

7. Vlč. Marcel Tunjić
8. Vlč. Josip Dedić

2021. godina:

Preminuli:

1. Vlč. Stipan Mišura – 3. siječnja 2021.
2. Vlč. dr. Marinko Perković – 13. rujna 2021.
3. Vlč. Petar Mihael (Adnan) Jašarević – 28. rujna 2021.
4. Vlč. Anto Jelić – 24. listopada 2021.
5. Vlč. Mato Marijić – 12. studenog 2021.
6. Vlč. Ivan Bošnjak – 25. prosinca 2021.

Zaređeni:

1. Vlč. Domagoj Matijević
2. Vlč. Ivan Matijević
3. Vlč. Ivan Mijać

2022. godina: do 1. lipnja:

Preminuli do 1. lipnja 2022.:

1. Vlč. Josip Vranješ – 20. ožujka 2022.
2. Mons. Luka Kesedžić – 22. ožujka 2022.
3. Vlč. Marinko Grubešić – 4. travnja 2022.

BANJOLUČKA BISKUPIJA

U Banjolučkoj biskupiji **od 5. lipnja 2019. do 1. lipnja 2022.** godine preminula su dvojica svećenika u 2020. godini:

1. Vlč. Stjepan Vinko – 9. travnja 2020.
2. Vlč. Anton Piličić – 20. srpnja 2020.

**MOSTARSKO-DUVANJSKA BISKUPIJA I
TREBINJSKO-MRKANSKA BISKUPIJA**

2019. godina:

Preminuli od 6. lipnja 2019.

Nitko nije preminuo.

Zaređeni od 6. lipnja 2019.

1. don Petar Filipović
2. don Domagoj Markić

2020. godina:

Preminuli:

1. don Slavko Maslač - 12. rujna 2020.
2. don Niko Luburić - 25. rujna 2020.
3. mons Ante Brajko - 6. studenoga 2020.
4. don Milenko Majić - 5. prosinca 2020.

Zaređeni:

1. don Ante Jukić
2. don Mate Pehar
3. don Antonio Krešić

2021. godina:

Preminuli:

1. don Ante Ivančić, rimski - 26. veljače 2021.
2. don Jozo Čirko - 30. svibnja 2021.
3. mons Luka Pavlović - 16. listopada 2021.
4. don Božo Polić – 29. listopada 2021.
5. don Ante Ivančić-Bikić - 1. studenoga 2021.

Zaređeni:

1. don Ivan Aničić
2. don Branimir Bevanda

3. don Tomislav Rajič
4. don Vinko Nenadić

2022. godina: do 1. lipnja:

Preminuli do 1. lipnja 2022.:

1. don Mihovil Zrno - 27. siječnja 2022.

FRANJEVAČKA PROVINCIJA BOSNA SREBRENA

2019. godina:

Preminuli od 5. lipnja 2019.

1. Fra Emanuel Jurić - 1. lipnja 2019.
2. Fra Slavko Topić - 27. srpnja 2019.

Zaređeni od 5. lipnja 2019.

1. Fra Josip Kapetanović
2. Fra Franjo Baraban
3. Fra Nikola Pejčin

2020. godina:

Preminuli:

1. Fra Franjo Križanac - 29. travnja 2020.
2. Fra Augustin Tomas - 9. kolovoza 2020.
3. Fra Živko Petrićević - 17. prosinca 2020.
4. Fra Tomislav Jurić - 19. prosinca 2020.

Zaređeni:

1. Fra Nikola Neimarević
2. Fra Vinćenc Kajtazi
3. Fra Stjepan Antolović
4. Fra Stjepan Lukašević

2021. godina:

Preminuli:

1. Fra Josip Bošnjaković - 18. ožujka 2021.
2. Fra Juro Stipić - 22. ožujka 2021.
3. Fra Luka Martinović - 10. travnja 2021.
4. Fra Tvrtko Vrdoljak - 23. travnja 2021.
5. Fra Božo Lujčić - 3. lipnja 2021.
6. Fra Leopold Rochmes - 12. lipnja 2021.
7. Fra Stjepan Vrgoč - 17. srpnja 2021.
8. Fra Miro Vrgoč - 24. srpnja 2021.
10. Fra Bogdan Jolić - 6. rujna 2021.
11. Fra Stjepan Duvnjak - 15. prosinca 2021.

Zaredeni:

1. Fra Zoran Topalović
2. Fra Josip Jazvić
3. Fra Antonio Baketarić
4. Fra Dario Matanović
5. Fra Antonio Gašić
6. Fra Nikola Matošević
7. Fra Zdenko Frljić
8. Fra Fabio Badrov

2022. godina: do 1. lipnja:

Preminuli do 1. lipnja 2022.:

Fra Hrvoje Radić - 6. siječnja 2022.

HERCEGOVAČKA FRANJEVAČKA PROVINCIJA

2019. godina:

Preminuli od 6. lipnja 2019.

1. fra Filip Pavić - 29. srpnja 2019.
2. fra Drago Čolak - 7. rujna 2019.

Zaređeni od 6. lipnja 2019.

1. fra Dragan Bolčić
2. fra Nikola Jurišić
3. fra Robert Pejičić

2020. godina:

Preminuli:

1. fra Ante Kutleša - 18. travnja 2020.
2. fra Ljubo Krasić - 21. lipnja 2020.
3. fra Dinko Maslač - 16. kolovoza 2020.
4. fra Mirko Bagarić - 30. kolovoza 2020.
5. fra Vendelin Karačić - 29. listopada 2020.
6. fra Viktor Kosir - 1. prosinca 2020.
7. fra Dominik Ramljak - 23. prosinca 2020.

Zaređeni:

1. fra Renato Galić
2. fra Stipe Rotim
3. fra Zlatko Ćorić
4. fra Lovre Šimić

2021. godina:

Preminuli:

1. fra Mladen Sesar - 27. veljače 2021.
2. fra Ivan Ševo - 21. ožujka 2021.
3. fra Jure Brkić - 10. travnja 2021.
4. fra Serafin Hrkać - 13. travnja 2021.
5. fra Robert Galinac - 30. travnja 2021.
6. fra Ivan Kvesić - 28. svibnja 2021.
7. fra Kornelije Kordić - 22. travnja 2021.
8. fra Berislav Kutle - 26. travnja 2021.
9. fra Dinko Grbavac - 10. lipnja 2021.
10. fra Nikola Spužević - 9. prosinca 2021.

Zaređeni:

1. fra Marko Bandić
2. fra Tomislav Crnogorac
3. fra Luka Ćorić
4. fra Džoni Dragić
5. fra Andrija Majić
6. fra Antonio Primorac

2022. godina: do 1. lipnja:**Preminuli do 1. lipnja 2022.:**

1. fra Žarko Ilić - 7. veljače 2022.
2. fra Vitomir Musa - 10. ožujka 2022
3. fra Marinko Leko - 24. ožujka 2022.

SREDNJI ČAS

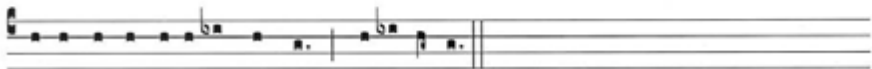
R. Bože, u pomoć mi prite-ci.

O. Gospi-di-ne, pohi-ti da mi pomogneš.

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku tako i sa-da i vazda

i u vijeke vjekova. A - men. A-le-lu-ja.

HIMAN

O dođi, Stvorče, Duše Svet,
pohodi duše vjernika,
poteci višnjom milosti
u grudi što no stvori ih.

Ti nazivaš se Tješitelj,
blagodat Boga svevišnjeg,
studenac živi, ljubav, plam
i pomazanje duhovno.

Darova sedam razdaješ,
ti, prste desne Očeve,
od vječnog Oca obećan,
ti puniš usta besjedom.

Zapali svjetlo u srcu,
zadahni dušu ljubavlju,
u nemoćima tjelesnim
potkrepljuj nas bez prestanka.

Dušmana od nas otjeraj
i postojani mir nam daj,
ispred nas idi vodi nas,
da svakog zla se klonimo.

Daj Oca da upoznamo
i Krista sina njegova.
i u te Duha njihova
da vjerujemo sveudilj.

Sva slava Ocu vječnomu
i uskrsnomu Sinu mu,
sa tješiteljem Presvetim
nek bude sad i uvijek. Amen.

PSALMODIJA

Ant. Aleluja, aleluja, aleluja.

Ps 119 (118), 105-112. XIV. (Nun)

Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka *
i svjetlo mojoj stazi.
Kunem se, i riječ ću održati: *
pravedne ću tvoje slijedit odluke.

U nevolji sam velikoj, Gospodine, *
po riječi me svojoj poživi.
Prinose usta mojih primi, Gospodine, *
uči me sudovima svojim.

Život mi je u pogibelji neprestanoj, *
ali tvog Zakona ja ne zaboravljam.
Grešnici mi postaviše zamku, *
ali ne skrećem od tvojih naredaba.

Svjedočanstva tvoja vječna su mi baština, *
ona su radost mome srcu.
Prignuh srce da vrši naredbe tvoje *
uvijek i do kraja.

Slava Ocu i Sinu * i Duhu Svetomu.
Kako bijaše na početku, †
tako i sada i vazda *
i u vijeke vjekova. Amen.

Ps 70 (69). Vapaj za pomoć

Gospodine, spasi, izgibosmo (Mt 8, 25).

O Bože, spasi me, *
Gospodine, u pomoć mi pohitaj!
Nek se postide i smetu *
svi koji mi o glavi rade!
Nek odstupe i nek se posrame *
koji se nesreći mojoj raduju!

Nek uzmaknu u sramoti svojoj *
koji zlorado na me grohoću!
Neka kliču i nek se vesele u tebi *
svi koji tebe traže!
Neka govore svagda: Velik je Bog! *
svi koji spasenje tvoje ljube!

A bijedan sam ja i nevoljan, *
o Bože, u pomoć mi pohitaj!
Ti si pomoć moja i spasitelj: *
Gospodine, ne kasni!

Slava Ocu i Sinu * i Duhu Svetomu.
Kako bijaše na početku, †
tako i sada i vazda *
i u vijeke vjekova. Amen.

Ps 75 (74). Bog — pravedni sudac

Silne zbací s prijestolja, a uzvisi neznatne (Lk 1,52)

Slavimo te, Bože, slavimo †
i zazivamo ime tvoje, *
pripovijedamo čudesa tvoja.
»Kad odredim vrijeme, *
sudit ću po pravu.

Pa neka se strese zemlja †
sa stanovnicima svojim, *
ja sam učvrstio stupove njezine.

Drznike opominjem: 'Ne budite drski!' *
bezbožnike: 'Ne budite tako rogati!'
Ne dižite roga svog protiv Neba, *
nemojte govoriti drsko na Boga!

Jer niti sa istoka niti sa zapada, *
niti iz pustinje niti sa bregova ...
Bog je koji sudi: *
ovoga snizuje, onog uzvisuje!

Jer je u Gospodnjoj ruci čaša *
vina pjenušava, jako začinjena;
iz njega on napaja, †
do taloga će ga iskapiti *
i ispiti svi zlotvori svijeta.«
A ja ću klicati dovijeka, *
pjevat ću Bogu Jakovljevu.
Sve ću rogove polomiti bezbožniku, *
a pravednik će podići glavu.

Slava Ocu i Sinu * i Duhu Svetomu.
Kako bijaše na početku, †
tako i sada i vazda *
i u vijeke vjekova. Amen.

Ant. Aleluja, aleluja, aleluja.

KRATKO ČITANJE

Usp. Rim 4,24-25

Vjerujemo u onoga koji od mrtvih uskrisi Isusa, Gospodina našega, koji je predan za opacine naše i uskrišen radi našeg opravdanja.

R. Uskrsnu Gospodin doista, aleluja.

O. I ukaza se Šimunu, aleluja.

Molitva

Milosrdni Bože, ti svoju Crkvu okupljaš Duhom Svetim. Udijeli da ti bude svim srcem odana i slobodno prihvati tvoju volju. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

B. Blagoslivljajmo Gospodina.

O. Bogu hvala.

EUHARISTIJSKO SLAVLJE

UVODNI OBREDI

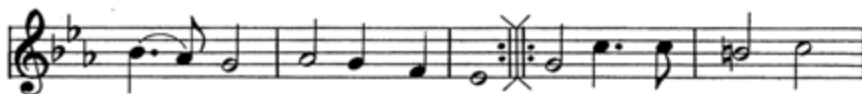
ULAZNA PJESMA

Po obećanju

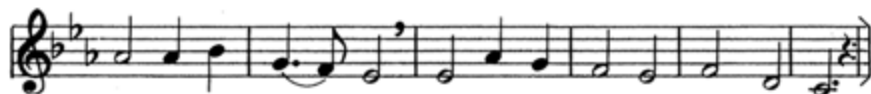
Z. Š.

1. Po o - be - ća - nju e - vo te k nama cijeli te
Radost ve - se - lje ne - ka ti re - će pjesme sad
2. Nekad na kri - žu za nas se da - de lju - de za
Sad na ol - ta - ru žrtvu - je žrtvu, kr - vi i

1. na - rod pozdravlja tvoj!
na - še za - no - sni poj! Ho - sa - na te - bi,
2. gre - šne sve - ti naš Bog.
tije - la sve - to - ga svog .

I - su - se Kri - ste, u sli - ci žrt - ve pre - sve - te!

Predvoditelj: U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Narod: Amen.

P. Mir vama!

N. I s duhom tvojim.

BLAGOSLOV VODE I ŠKROPLJENJE

Nakon pozdrava, predvoditelj stojeći kod sjedala, okrenut narodu, imajući pred sobom posudu s vodom za blagoslov, pozove narod na molitvu ovim riječima:

Draga braćo i sestre, smjerno zamolimo Gospodina, Boga našega, da blagoslovi ovaj stvor vode da se njome poškropimo u spomen svoga krštenja. A Bog neka nam pomogne da ostanemo vjerni Duhu što ga primismo.

I nakon kratke stanke u tišini nastavlja sklopljenih ruku:

Gospodine, Bože svemogući, ti si izvor i počelo tjelesnog i duhovnog života. Molimo te, blagoslovi † ovu vodu kojom se u vjeri služimo da isprosimo otpuštenje svojih grijeha i po tvojoj milosti osiguramo obranu od svih bolesti i neprijateljskih zasjeda. Daj, Gospodine, da nam po tvojoj milosti živa voda vazda teče na spasenje te k tebi čista srca prilazimo i izbjegnemo svim opasnostima duše i tijela. Po Kristu Gospodinu našem.

N. Amen.

Predvoditelj uzme škropilo, oškropi sebe i poslužnike, zatim kler i narod obilazeći po crkvi. Za to vrijeme pjeva se slijedeća pjesma:

Predvoditelj se vrati k sjedalu i nakon pjesme okrenut prema narodu sklopljenih ruku govori:

Svemogući Bog očistio nas od grijeha i po ovom euharistijskom slavlju učinio dostojnima svoga stola u nebeskom kraljevstvu.

N. Amen.

Predvoditelj započinje pjesan i svi nastavljaju pjevajući:

Gloria in excelsis Deo.

Et in terra pax hominibus
bonae voluntatis.
Laudamus te.
Benedicimus te.
Adoramus te.
Glorificamus te.
Gratias agimus tibi
propter magnam gloriam tuam.
Domine Deus, Rex caelestis,
Deus Pater omnipotens.
Domine Fili unigenite, Jesu Christe.
Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris.
Qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Qui tollis peccata mundi
suscipe deprecationem nostram.
Qui sedes ad dexteram Patris,
miserere nobis.
Quoniam tu solus Sanctus.
Tu solus Dominus.
Tu solus Altíssimus,
Jesu Christe.
Cum Sancto Spiritu,
in gloria Dei Patris.
Amen.

ZBORNA

Pomolimo se.

Bože, tvoj Sin je vrhovni i vječni svećenik.
On je ljude izabrao da budu služitelji
i djelitelji tvojih otajstava.
Daj da budu vjerni u svećeničkoj službi koju su primili.
Po Gospodinu.

N. Amen.

SLUŽBA RIJEČI

PRVO ČITANJE

1 Kr 19,4-9a.11-15a

Okrijepljen tom hranom išao je sve do gore Božje.

Čitanje Prve knjige o Kraljevima

U one dane: Ode Ilija dan hoda u pustinju; sjede ondje pod smreku, zaželje umrijeti i reče: »Već mi je svega dosta, Jahve! Uzmi dušu moju, jer nisam bolji od otaca svojih.« Zatim leže i zaspao. Ali gle, anđeo ga taknu i reče mu: »Ustani i jedi.« On pogleda, kad gle - kraj njegova uzglavlja na kamenu pečen kruh i vrč vode. Jeo je i pio, pa opet legao. Ali se anđeo Gospodnji javi i drugi put, dotače ga i reče: »Ustani i jedi, jer je pred tobom dalek put!« Ustao je, jeo i pio. Okrijepljen tom hranom, išao je četrdeset dana i četrdeset noći sve do Božje gore Horeba. Ondje je ušao u neku spilju i prenoćio u njoj. Glas mu reče: »Iziđi i stani u gori pred Gospodinom. Evo Gospodin upravo prolazi.« Pred Gospodinom je bio silan vihor, tako snažan da je drobio brda i lomio hridi, ali Gospodin nije bio u olujnom vihoru; poslije olujnog vihora bio je potres, ali Gospodin nije bio u potresu; a poslije potresa bio je oganj, ali Gospodin nije bio u ognju; poslije ognja šapat laganog i blagog lahora. Kad je to čuo Ilija, zakri lice plaštem, iziđe i stade na ulazu u pećinu. Tada mu

progovori glas i reče: »Što ćeš ovdje, Ilija?« On odgovori: »Revnovao sam veoma gorljivo za Gospodina nad vojskama, jer su sinovi Izraelovi napustili tvoj Savez, srušili tvoje žrtvenike i mačem poubijali tvoje proroke. Ostadoh sam, a oni traže da i meni oduzmu život.« Gospodin mu reče: »Idi, vrati se istim putem u damašćansku pustinju.«

Riječ Gospodnja.

N. Bogu hvala.

Ps 30, 2.4-6.11.12a.13b

Veličam te, Gospodine

Otpjevni psalam uz 4. čitanje

D. Bubalo

Ve - li - čam te, Go - spo - di - ne, jer si me iz - ba - vi - o!

Veličam te, Gospodine, jer si me izbavio
i nisi dao da se raduju nada mnogim dušmani.
Gospodine, izveo si mi dušu iz podzemlja,
na rubu groba ti si me oživio.

Pjevajte Gospodinu, pobožnici njegovi,
zahvaljujte svetom imenu njegovu!
Jer samo za tren traje srdžba njegova,
a cio život dobrotom njegovom.
Večer donese suze, a jutro klicanje.

Slušaj, Gospodine, i smiluj se meni;
Gospodine, budi mi na pomoć!
Okrenuo si plač moj u igranje,
Gospodine, Bože moj, do vijeka ću te hvaliti!

A ti, Božji čovječe, teži za pravednošću!

Čitanje Prve poslanice svetoga Pavla apostola Timoteju

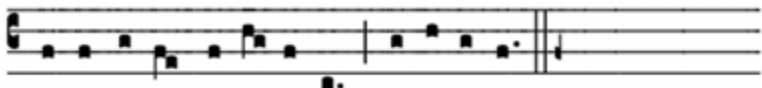
Božji čovječe!

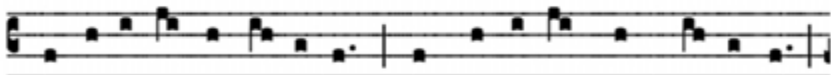
Teži za pravednošću, pobožnošću, vjerom, ljubavlju, postojanošću, krotkošću! Budi dobar boj vjere, osvoji vječni život na koji si pozvan i radi kojega si dao ono lijepo svjedočanstvo pred mnogim svjedocima! Zapovijedam pred Bogom koji svemu život daje i pred Kristom Isusom, koji pred Poncijem Pilatom posvjedoči lijepo svjedočanstvo: čuvaj Zapovijed, neokaljano i besprijekorno, do Pojavka Gospodina našega Isusa Krista. Timoteju, poklad čuvaj kloneći se svjetovnoga praznoglasja i proturječjâ nekog nazovispoznanja, koje su neki ispovijedali pa od vjere zastranili. Milost s vama!

Riječ Gospodnja.

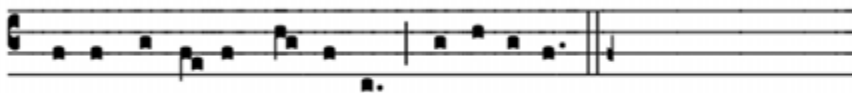
N. Bogu hvala.

PJESMA PRIJE EVANĐELJA

II
A
 L-le-lú-ia, alle-lú-ia, alle-lú-ia. *Repeat: Allelúia.*

1. O fí-li- i et fí- li- æ, Rex cæ-léstis, Rex gló- ri- æ,

Morte surré-xit hó-di- e, alle-lú-ia. R. Allelúia.

EVANĐELJE

Mt 25, 14-30

U malome si bio vjeran! Uđi u radost gospodara svoga!

Đ. Gospodin s vama!

N. I s duhom tvojim!

Đ. Čitanje svetog Evanđelja po Mateju

N. Slava tebi, Gospodine!

U ono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima ovu prisporobu: "Čovjek polazeći na, dozva sluge i dade im svoj imetak. Jednomu dade pet talenata, drugomu dva, a trećemu jedan - svakomu po njegovoj sposobnosti. I otputova. Onaj koji je primio pet talenata odmah ode, upotrijebi ih i stekne drugih pet. Isto tako i onaj sa dva stekne druga dva. Onaj naprotiv koji je primio jedan ode, otkopa zemlju i sakri novac gospodarov." "Nakon dugo vremena dođe gospodar tih slugu i zatraži od njih račun. Pristupi mu onaj što je primio pet talenata i donese drugih pet govoreći: 'Gospodaru! Pet si mi talenata predao. Evo, drugih sam pet talenata stekao!' Reče mu gospodar: 'Valjaš, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ću te postaviti! Uđi u radost gospodara svoga!'" "Pristupi i onaj sa dva talenta te reče: 'Gospodaru! Dva si mi talenta predao. Evo, druga sam dva talenta stekao!' Reče mu gospodar: 'Valjaš, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ću te postaviti! Uđi u radost gospodara svoga.'" "A pristupi i onaj koji je

primio jedan talenat te reče: 'Gospodaru! Znao si da žanjem gdje nisam sijao i kupim gdje nisam vijao! Trebalo je dakle da uložiš moj novac kod novčara i ja bih po povratku izvadio svoje s dobitkom.'" "Uzmite stoga od njega talenat i podajte onomu koji ih ima deset. Doista, onomu koji ima još će se dati, neka ima u izobilju, a od onoga koji nema oduzet će se i ono što ima. A beskorisnoga slugu izbacite van u tamu. Ondje će biti plač i škrgut zubi."

Đ: Riječ Gospodnja.

N. Slava tebi, Kriste!

Homilija (mons. Marko Semren)

VJEROVANJE

Braćo i sestre, ispovjedimo svoju vjeru, kako su nam je predali sveti Oci:

Vjerujem u jednoga Boga.

Oca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje,
svega vidljivoga i nevidljivoga.

I u jednoga Gospodina Isusa Krista,
jedinorođenoga Sina Božjega.

Rođenog od Oca prije svih vjekova.

Boga od Boga, svjetlo od svjetla,

pravoga Boga od pravoga Boga.

Rođena, ne stvorena, istobitna s Ocem,
po kome je sve stvoreno.

Koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja
sišao s nebesa.

Na ove riječi do postao čovjekom svi se naklone.

I utjelovio se po Duhu Svetom od Marije Djevice:
i postao čovjekom.

Raspet također za nas:

pod Poncijem Pilatom mučen i pokopan.

I uskrsnuo treći dan, po Svetom Pismu.

I uzašao na nebo: sjedi s desne Ocu.

I opet će doći u slavi suditi žive i mrtve,
i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.

I u Duha Svetoga, Gospodina i životvorca;
koji izlazi od Oca i Sina.

Koji se s Ocem i Sinom skupa časti i zajedno slavi;
koji je govorio po prorocima.

I u jednu svetu katoličku i apostolsku Crkvu.

Ispovijedam jedno krštenje za oproštenje grijeha.

I iščekujem uskrsnuće mrtvih.

I život budućega vijeka. Amen.

OBNOVA SVEĆENIČKIH OBEĆANJA

Nakon homilije predvoditelj zapodjene razgovor s prezbiterima:

P. Predragi sinovi, Krist je podijelio svoje svećeništvo apostolima i nama. Hoćete li sada pred svojim biskupima obnoviti obećanja što ste ih nekoć dali?

S. Hoću.

P. Hoćete li pod vodstvom Duha Svetoga neprestano vršiti svetu službu svećeništva kao prezbiteri i kao čestiti suradnici biskupskoga reda brinuti se za Božje stado?

S. Hoću

P. Hoćete li pobožno i vjerno po predaji Crkve slaviti Kristova otajstva na hvalu Božju i posvećenje kršćanskoga naroda?

S. Hoću

P. Hoćete li dostojno i mudro obavljati službu riječi propovijedajući Evanđelje i izlažući katoličku vjeru?

S. Hoću.

P. Hoćete li se danomice sve tješnje povezivati s Kristom, vrhovnim svećenikom, koji je Ocu prinio sebe kao čistu žrtvu za nas, te se i vi s njime posvećivati za spasenje ljudi?

S. Hoću, s Božjom pomoću.

P. Sačuvao nas Bog sve u svojoj ljubavi i sve nas, pastire i ovce, doveo u vječni život.

S. Amen.

SVEOPĆA MOLITVA VJERNIKA

Braćo i sestre, Isus nam je zapovjedio da vršimo spomen njegove spasiteljske smrti i slavnog uskrsnuća. Okupljeni u ljubavi oko njegova oltara, uputimo nebeskom Ocu molitve:

1. Za Crkvu, raširenu po svem svijetu, da bude vjerna navjestiteljica tvojeg evanđelja i donositeljica mira i blagoslova svim ljudima, molimo te.
2. Za papu našega Franju, sve biskupe, svećenike i đakone, obdari ih duhom poniznoga služenja tvome evanđelju, molimo te.
3. Isus je na oproštajnoj večeri ustanovio svećenike da nastave njegovo djelo posvećenja, daj svojoj Crkvi mnogo svetih svećenika, molimo te.
4. Za sve koji su zbog svojih grijeha i propusta upali u malodušnost i beznade, oslobodi ih krvlju Kristove otkupiteljske žrtve i podigni snagom njegova uskrsnuća na novi život, molimo te.
5. Za sve naše pokojne svećenike, da ih posjedneš za svoj nebeski stol s majkom Marijom, svecima i anđelima, molimo te.

Hvala ti, Gospodine, za tvoju preobilnu ljubav: pomози nam da naš život bude odgovor tvome daru. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen!

EUHARISTIJSKA SLUŽBA

DAROVNA PJESMA

Primi darove (zbor)

P. Molite, braćo i sestre da moja i vaša žrtva bude ugodna Bogu Ocu svemogućemu.

N. Primio Gospodin žrtvu iz tvojih ruku, na hvalu i slavu svojega imena, i na korist nama i čitavoj svojoj svetoj Crkvi.

DAROVNA

Zatim predvoditelj raširenih ruku izgovara darovnu molitvu:

Bože, ti hoćeš da tvoji svećenici služe oltaru i narodu.

Snagom ove žrtve neka ti njihova služba bude mila i u tvojoj Crkvi donosi plod za vječnost.

Po Kristu.

N. Amen.

EUHARISTIJSKA MOLITVA

P. Gospodin s vama.

N. I s duhom tvojim.

P. Gore srca.

N. Imamo kod Gospodina.

P. Hvalu dajmo Gospodinu Bogu našem.

N. Dostojno je i pravedno.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno,
da vazda i svagdje zahvaljujemo tebi,
Gospodine, sveti Oče, svemogući vječni Bože.
Zloća grijeha ljude je udaljila o tebe,
a ti si ih krvlju Sina i snagom svoga Duha
opet sabrao u jednu obitelj:
ti si jedan sa svojim Sinom i Duhom Svetim,
tako je i Crkva jedan narod
na sliku Presvetog Trojstva,
Tijelo Kristovo i hram Duha Svetoga
na hvalu slave tvoje.

I stoga s anđeoskim zborom združeni
i mi te hvalimo i radosno slavimo:

SVET (zbor)

TREĆA EUHARISTIJSKA MOLITVA

Predvoditelj raširenih ruku govori:

Uistinu svet si, Gospodine,
i pravo je da te sve stvorenje tvoje slavi,
jer po svome Sinu,
Gospodinu našem Isusu Kristu,
djelotvornom snagom Duha Svetoga
svemu daješ život, sve posvećuješ
i neprestano okupljaš svoj narod
da od istoka sunčanog do zapada
prinosi čistu žrtvu imenu tvomu.

Sklopi ruke i držeći ih ispružene nad darovima govori:

Stoga te smjerno molimo, Gospodine,
udostoj se tim istim Duhom
posvetiti ove darove,
koje ti donosimo za žrtveni prinos,

sklopi ruke, napravi znak križa nad kruhom i kaležom govoreći:

da postanu Tijelo i ✠ Krv
tvoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista,

sklopi ruke

koji nam je povjerio slaviti ova otajstva.

Uzme kruh i, držeći ga malo iznad oltara nastavi:

One noći kad je bio predan,
on uze kruh,
tebi zahvali, tebe blagoslovi,
razlomi kruh i dade ga učenicima svojim govoreći:

Malo se sagne

**UZMITE I JEDITE OD OVOGA SVI:
OVO JE MOJE TIJELO
KOJE ĆE SE ZA VAS PREDATI.**

*Pokaže posvećenu hostiju narodu, spusti je na pliticu i pokleknuvši
pokloni se. Zatim nastavi:*

Isto tako, pošto večeraše,

Uzme kalež i, držeći ga malo iznad oltara nastavi:

uze kalež,
tebi zahvali, tebe blagoslovi
i dade učenicima svojim govoreći:

Malo se sagne

**UZMITE I PIJTE IZ NJEGA SVI:
OVO JE KALEŽ MOJE KRVI
NOVOGA I VJEČNOGA SAVEZA
KOJA ĆE SE PROLITI ZA VAS I ZA SVE LJUDE
NA OTPUŠTENJE GRIJEHA.
OVO ČINITE MENI NA SPOMEN.**

*Pokaže kalež narodu, stavi ga na tjelesnik i pokleknuvši pokloni se.
Zatim kaže:*

Tajna vjere:

A narod nastavi poklikom:

Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo,
tvoje uskrsnuće slavimo,
tvoj slavni dolazak iščekujemo.

Zatim predvoditelj raširenih ruku govori:

**Zato, Gospodine, slavimo spomen
spasonosne muke Sina tvoga,
veličanstvenog uskrsnuća
i uzašašća u nebesku slavu,**

te iščekujući njegov drugi dolazak
zahvalno ti prinosimo
ovu žrtvu živu i svetu.

Pogledaj, Gospodine, prinos Crkve svoje,
onu istu žrtvu
po kojoj si nam darovao pomirenje:
okrijepi nas Tijelom i Krvlju Sina svoga,
ispuni njegovim Svetim Duhom
te u Kristu budemo jedno tijelo i jedan duh.

Prvi koncelebrant raširenih ruku govori:

Učinio nas Duh Sveti vječnim darom za tebe
da zadobijemo baštinu s tvojim odabranicima:
s blaženom Djevicom Bogorodicom Marijom,
s blaženim Josipom, njezinim zaručnikom,
s blaženim apostolima tvojim i slavnim mučenicima
i sa svima svetima.
Uzdamo se da će nam njihov zagovor
kod tebe uvijek pomagati.

Drugi koncelebrant raširenih ruku govori:

Molimo te, Gospodine,
da ova žrtva našega pomirenja
bude za mir i na spasenje svega svijeta.
Crkvu svoju na putu zemaljskom
utvrđuj u vjeri i ljubavi
zajedno sa slugom svojim papom našim **Franjom**
i biskupom našim **Franjom**,

sa zborom biskupa, sveukupnim svećenstvom
i narodom što si ga sebi stekao.

Treći koncelebrant raširenih ruku govori:

Usliši molbe ove svoje zajednice
koja, tvojom milošću, ovdje pred tobom stoji.

Sve sinove i kćeri svoje širom svijeta
ti, blagi Oče, milostivo k sebi privedi.

* Našu pokojnu braću i sestre
i sve koji u tvojoj ljubavi prijeđoše s ovoga svijeta
dobrostitvo primi u svoje kraljevstvo,
gdje se i mi nadamo zajedno s njima
vječno uživati u tvojoj slavi

sklopi ruke

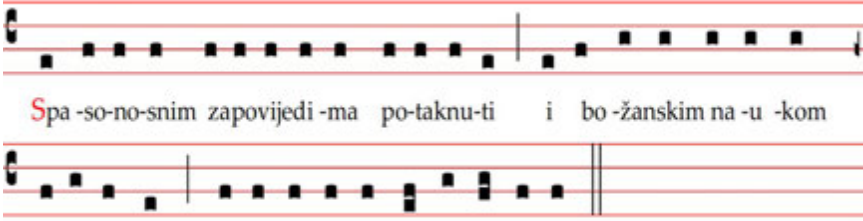
po Kristu, našem Gospodinu,
po kojemu sva dobra svijetu daješ.

Р. Po Kristu i s Kri-stom i u Kristu, te-bi Bo-gu O-cu
sve-mo-gu -će -mu u je -din-stvu Du-ha Sve-to-ga svaka čast
i sla - va u sve vije-ke vje - ko-va. **Ø.** A - men.

OBRED PRIČESTI

Svečani napjev

Spa-so-no-snim zapovijedi-ma po-taknu-ti i bo-žanskim na-u -kom
po-u -če -ni u -su -đu -je -mo se go -vo -ri -ti.

Oče naš, koji jesi na nebesima,
sveti se ime tvoje,
dođi kraljevstvo tvoje,
budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji.
Kruh naš svagdanji daj nam danas.
I otpusti nam duge naše
kako i mi otpuštamo dužnicima našim.
I ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od zla.

P. Izbavi nas, molimo, Gospodine, od svih zala,
daj milostivo mir u naše dane,
da s pomoću tvoga milosrđa
budemo svagda i slobodni od grijeha
i sigurni od sviju nereda:
čekajući blaženu nadu:
dolazak Spasitelja našega Isusa Krista.

N. Jer tvoje je kraljevstvo
i slava i moć u vjekove.

P. Gospodine Isuse Kriste,
ti si rekao svojim apostolima:
mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem;

molimo, ne gledaj naše grijehе,
nego vjeru svoje Crkve;
smiri je, molimo, i saberi u jedno.
Kako je volja tvoja.
Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

N. Amen.

P. Mir Gospodnji bio vazda s vama.

N. I s duhom tvojim.

D. Pružite mir jedni drugima.

*Predvoditelj uzme hostiju i prelomi je nad pliticom, a dijelak stavi u kalež tiho govoreći: Ovo sjedinjenje Tijela i Krvi...
Za to vrijeme zbor pjeva pjesmu Jaganjče Božji.*

P. Evo Jaganjca Božjeg, evo onoga koji oduzima grijehе svijeta. Blago onima koji su pozvani na gozbu Jaganjčevu.

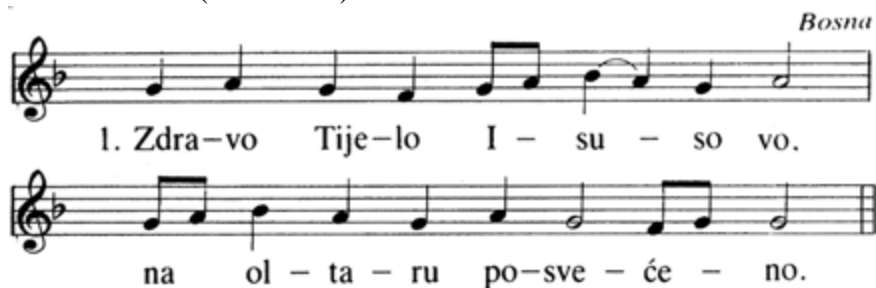
I zajedno s narodom kaže:

Gospodine, nisam dostojan da uniđeš pod krov moj,
nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja.

Za vrijeme pričesti zbor i narod zajedno pjevaju.

Anima Christi (M. Frisina)

Bosna

1. Zdra-vo Tije-lo I - su - so vo.
na ol - ta - ru po-sve - će - no.

Zdravo tijelo Isusovo, na oltaru posvećeno.
Zdravo tijelo Isusovo, Svetim Duhom upućeno.
Zdravo tijelo Isusovo, od Djevice porođeno.
Zdravo tijelo Isusovo, u jaslice položeno.
Zdravo tijelo Isusovo, velegorko izmućeno.
Zdravo tijelo Isusovo, za nas na križ pribijeno.
Zdravo tijelo Isusovo, mrtvo u grob sahranjeno.
Zdravo tijelo Isusovo, treći danak uskrsnulo.
Zdravo tijelo Isusovo, po svem svijetu proslavljeno.
Zdravo tijelo Isusovo, na nebesa uzneseno.
Zdravo tijelo Isusovo, desna Ocu posađeno.
Zdravo tijelo Isusovo, nam za hranu svima dano.
Zdrav' od meda slađi kruše, kim se hrane vjerne duše.
Zdravo Trojstvo u jedinstvu, zdrav' Isuse u božanstvu.
Tebi hvala, tebi dika, tebi slava prevelika.
O Isuse, budi hvaljen po sve vijeke vjeka. Amen.

POPRIČESNA

Pomolimo se.

Gospodine, prinijeli smo i primili žrtvu,
da tvojim svećenicima i vjernicima
podari božanski život
te s tobom združeni u ljubavi tebi dostojno služe.
Po Kristu.

TE DEUM

Tebe Boga hvalimo,
Vjerno ispovijedamo,
Vječnog Oca slavimo,
Složnim glasom pjevamo:
Na nebesih anđeli,
Štuju te s arkandeli.

Kerubini složno svi
Duboko se klanjaju,
Serafini smjerno ti,
Jednoglasno pjevaju:
Svet, svet, svet je Gospod Bog,
Kralj preslavni puka svog!

ZAVRŠNI OBRED

P. Gospodin s vama.

N. I s duhom tvojim.

Đ. Naklonite glave na blagoslov.

P. Bog je na temelju apostola
zasnovao i učvrstio vašu vjeru.
Neka vam po zagovoru svetih apostola
Udijeli svoj blagoslov u izobilju.

N. Amen.

P. Po nauku i primjeru apostola,
Uzmogli i vi pred svim ljudima
Biti hrabri svjedoci istine.

N. Amen.

P. Sveti su vam apostoli predali nauk čvrste vjere;
Nek vam pomognu
Da stečete baštinu vječne domovine.

N. Amen.

P. I blagoslov Boga svemogućega
Oca i Sina ✠ i Duha Svetoga
Sašao na vas i ostao vazda.

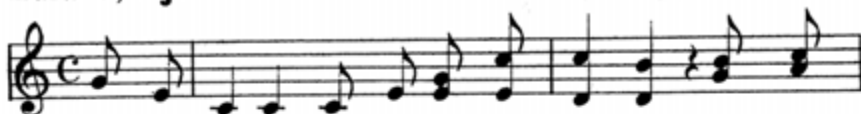
N. Amen.

Đ. Idite u miru.

N. Bogu hvala.

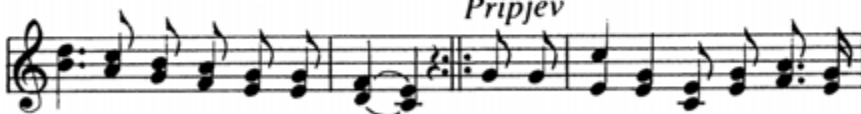
Zdravo, Djevo

P. P-a - A. S-a

1. Zdravo, Djevo, svih mi-lo - sti pu - na, vječ - nog
O - ko če - la zvezdana ti kru - na, is - pod
2. Bla - že - na si, jer - bo sva si či - sta, zmi - jin
Zvijezda sreće i na - ma da bli - sta, no - či

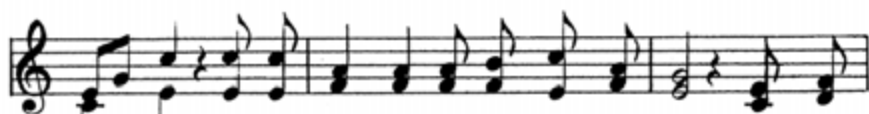
Pripjev

1. sun - ca o - gr - nu te sjaj.
no - gu stenje pa - kla zmaj. Rajska Djevo, kralji - ce Hr -
2. dah ne o - ku - ži ti grud!
grijeha mrak raspr - ši hud!

va - ta, na - ša Maj - ko, na - ša zo - ro

zla - ta, o - da - nih ti sr - ca pri - mi dar, pri - mi

či - ste lju - ba - vi nam žar.

***Oče sveti, sačuvaj ih u svom imenu koje si mi dao:
da budu jedno kao i mi (Iv 17,11)***

Središnja molba Isusove svećeničke molitve posvećene njegovim učenicima svih vremenâ jest molitva za buduće jedinstvo onih koji će vjerovati u Njega. To jedinstvo nije svjetovni plod. Ono proizlazi isključivo iz božanskog jedinstva i dolazi nama od Oca po Sinu i u Duhu Svetom. Isus zaziva dar koji dolazi s neba i koji ima svoj – stvarni i opipljivi – učinak na zemlji. On moli "da svi budu jedno kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu da svijet uzvjeruje da si me ti poslao" (Iv 17, 21).

Jedinstvo kršćana je s jedne strane tajanstvena stvarnost do koje je vjernicima veoma stalo. No, istodobno, mora se sa svom jasnoćom pokazati u povijesti, mora se pojaviti da bi svijet povjeroval, ima jednu vrlo praktičnu i konkretnu svrhu, mora se pojaviti da svi stvarno budu jedno. Jedinstvo budućih učenikâ, budući da je to jedinstvo s Isusom - kojega je Otac poslao u svijet - je također izvorište djelotvornosti kršćanskog poslanja u svijetu.

Iz kateheze pape Benedikta XVI. na općoj audijenciji u srijedu 25. siječnja 2012.

Sinoda
2021
2023

Za sinodalnu Crkvu

zajedništvo i zajedništvo i poznanje

